

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/741/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114218286
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1114218286.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickéj v právnej veci žalobcu: O. L., W. Q. X/X, F., zastúpeného usadeným euroadvokátom JUDr. Lubomírom Müllerom, so sídlom Symfonická 1496/9, Praha 5, Česká republika, proti žalovanému: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy v sume 13. 866 eur, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 17. júna 2015, č. k. 11C/65/2014 - 89, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti m e n í tak, že žalobu zamietla. Žalovanému nepriznáva náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6 883,33 eur a vo zvyšku žalobu zamietol. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 490,35 eur na účet jeho právneho zástupcu. Uviedol, že žalobca sa domáhal žalobou proti žalovanému zaplata náhrady nemajetkovej ujmy v sume 13.866 eur. Vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca bol rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava, sp. zn. 2T/35/1959 zo dňa 25.02.1959 uznaný vinným zo spáchania trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona č. 86/1950 Zb., ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že dňa 03.01.1959 nenastúpil na základnú vojenskú službu na OVS Piešťany, hoci bol riadne povoláný, vyhovárajuúc sa pritom na svoje náboženské presvedčenie; bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 15 mesiacov nepodmienečne, ktorý mal vykonať v prvej nápravno-výchovnej skupine. Žalobca bol vo výkone väzby a následne vo výkone trestu odňatia slobody od 16.03.1959 do 10.05.1960, teda 13 mesiacov a 23 dní, kedy bol amnestovaný prezidentom republiky. Okresný súd Bratislava I uznesením sp. zn. 2Nt/5/2010 zo dňa 18.01.2011 povolil obnovu konania v trestnej veci vedenej na bývalom Vojenskom obvodovom súde v Bratislave sp. zn. 2T/35/1959 proti žalobcovi a zároveň zrušil výrok o vine a treste, uložený mu rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava sp. zn. 2T/35/1959 zo dňa 25.02.1959, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce a k vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.01.2011. Okresný súd Bratislava I uznesením sp. zn. "VOS Bratislava 2T/35/59" zo dňa 09.05.2011 zastavil trestné stíhanie žalobcu pre trestný čin nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona č. 86/1950 Zb., pretože skutok nie je trestným činom, uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.06.2011. Žalobca dňa 26.08.2011 požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR o odškodnenie a priznanie náhrady mzdy, náhrady nákladov výkonu trestu odňatia slobody, náhrady trov pôvodného trestného konania, náhrady trov právneho zastúpenia a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 10 000 eur. Ministerstvo spravodlivosti SR rozhodnutím č. 24804/2011 - 1531/15 zo dňa 10.01.2012 priznalo žalobcovi odškodnenie v celkovej sume 1 226,40

eur ako náhradu za stratu na zárobku, náhradu trov výkonu trestu odňatia slobody, náhradu trov trestného konania a náhradu nemajetkovej ujmy mu nepriznalo, pretože podľa §23 zákona č. 119/1990 Zb. ju nemožno priznať. Zistený skutkový stav posúdil podľa § 1 ods. 1, § 23 ods. 1, § 24 zákona č. 119/1990 Zb., § 9 ods. 1, 2, § 10, § 22, § 23 zákona č. 58/1969 Zb., § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ustálil, že žalobca podal žalobu na súde dňa 20.06.2014 včas, v zákonnej prekluzívnej hmotnoprávnej dobe vyplývajúcej z § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb., keď trestné stíhanie žalobcu bolo právoplatne zastavené dňa 16.06.2011, Ministerstvo spravodlivosti SR predbežne prerokovalo jeho nárok v období od 04.10.2011 do 10.01.2012, a preto posledným dňom prekluzívnej hmotnoprávnej doby na uplatnenie nároku žalobcu na súde bol deň 22.09.2014. Pokiaľ ide o posúdenie otázky, či žalobcovi prináleží náhrada nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 119/1990 Zb., resp. podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru za nezákonný výkon trestu odňatia slobody, ktorá bola medzi stranami v konaní sporná, vychádzal z ustanovenia § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb., ktoré upravuje len demonštratívny výpočet nárokov na odškodnenie a nestotožnil sa s námietkou žalovaného, že Dohovor sa na prípad žalobcu nemôže vzťahovať, pretože k výkonu trestu odňatia slobody došlo pred jeho ratifikáciou a nadobudnutí účinkov pre bývalú ČSFR a následne pre Slovenskú republiku ako jeden z nástupníckych štátov ČSFR. Uviedol, že Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len "ESLP") v rozsudku vo veci Kopecký proti SR zo dňa 28.09.2004, č. sťažnosti 44912/98, na ktorý poukazoval žalovaný, uviedol, že vnútroštátne orgány zmluvných štátov Rady Európy majú široký priestor pre voľnú úvahu pri posudzovaní existencie problému verejného záujmu odôvodňujúceho určité opatrenia a pri realizácii svojej ekonomickej a sociálnej politiky. Dohovor pritom neukladá zmluvným štátom povinnosť poskytnúť náhradu za krivdy alebo škody spôsobené predtým, ako ratifikovali Dohovor (odseky 37 a 38). Zároveň sa však v ods. 35 uvedeného rozsudku uvádza, že ak raz zmluvný štát, ktorý ratifikoval Dohovor vrátane Protokolu č. 1 schválil právnu úpravu, ktorá oprávňuje na úplné alebo čiastočné vydanie majetku, ktorý bol skonfiškovaný za bývalého režimu, takúto úpravu možno považovať za vytvárajúcu nový majetok chránený čl. 1 Protokolu č. 1 pre osoby spĺňajúce podmienky vydania. To isté platí, pokiaľ ide o právnu úpravu vydania alebo odškodnenia, ktorá bola účinná pred ratifikáciou Dohovoru, ak takáto právna úprava zostane účinná po ratifikácii Protokolu č. 1 zmluvným štátom (rozsudok ESLP vo veci W. proti Poľsku zo dňa 22.06.2004, č. sťažnosti 31443/96, odseky 125, 133; pre porovnanie pozri aj rozsudok ESLP vo veci N. Y. ostatní proti Českej republike zo dňa 18.07.2006, č. sťažnosti 48548/99). Uviedol, že rovnaký záver vyplýva aj z rozsudku ESLP vo veci P. proti Rusku zo dňa 03.07.2008, č. sťažnosti 26601/02; v ktorej bol sťažovateľ právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody dva roky v roku 1981, teda pred nadobudnutím účinnosti Dohovoru pre Ruskú federáciu. V roku 1999, kedy už Ruská federácia ratifikovala Dohovor, bol tento rozsudok zrušený a sťažovateľ požadoval aj zadosťučinenie za nemajetkovú ujmu. ESLP posudzoval, či je na situáciu sťažovateľa aplikovateľný čl. 3 Protokolu č. 7, keďže sťažovateľ bol nezákonne odsúdený pred účinnosťou Dohovoru pre Ruskú federáciu, a dospel k záveru, že Dohovor je aplikovateľný aj na prípad sťažovateľa, nakoľko rozhodnou skutočnosťou pre priznanie nemajetkovej ujmy bol dátum zrušenia právoplatného rozhodnutia o odsúdení na výkon trestu odňatia slobody. Dospel k záveru, že rozsudok ESLP vo veci P. sa vzťahuje aj na predmetnú právnu vec a súd je ním viazaný podľa § 135 ods. 1 OSP. Uviedol, že v predmetnej veci bol žalobca síce odsúdený v roku 1959 pred ratifikáciu Dohovoru bývalou ČSFR, avšak k zrušeniu nezákonného odsudzujúceho rozhodnutia a k zastaveniu trestného stíhania žalobcu došlo až v roku 2011, teda po ratifikácii Dohovoru a po nadobudnutí jeho účinkov pre Slovenskú republiku. Za rozhodujúcu pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy považoval skutočnosť spočívajúcu v rehabilitácii a v zastavení trestného stíhania žalobcu, ktorá vznikla za účinnosti Dohovoru pre Slovenskú republiku (teda po 18.03.1992). Dospel k záveru, že žalobca má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúci priamo z čl. 5 ods. 5 Dohovoru a pri určení jej výšky vychádzal aj z rozsudku ESLP vo veci S. Y. O. proti Grécku, č. sťažnosti 19233/91 a 19234/91 z 29.05.1997, ktorým bola sťažovateľom priznaná náhrada v sume v prepočte na eurá 23 477,66 eur (za 13 mesiacov väzby) a 21 423,36 eur (za 12 mesiacov väzby), ktorá priznaná náhrada subsumuje náhradu tak majetkovej, ako aj nemajetkovej ujmy, a keďže žalobca sa domáhal len náhrady nemajetkovej ujmy, zohľadnil túto sumu len čiastočne. Skúmal tiež osobné, majetkové a sociálne pomery žalobcu pred a po výkone trestu odňatia slobody, ktorý uviedol, že v dôsledku výkonu trestu odňatia slobody utrpel citovú ujmu, počas výkonu trestu odňatia slobody ochorel na kladenskú hnačku, preto bol 2 mesiace izolovaný, po prepustení z výkonu trestu naďalej trpel tráviciami ťažkosťami a ďalej z jeho výpovede vyplynulo, že nemal problém nájsť si prácu po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, s kolegami komunikoval bez problémov, zamestnávateľ bol s jeho prácou spokojný, jeho manželka vie o trestnom stíhaní aj o výkone trestu, sú manželmi doposiaľ, majú spolu 3 deti, na základe čoho konštatoval, že vplyv trestného stíhania žalobcu na rodinný, spoločenský a pracovný život bol veľmi obdobný ako vo veci vedenej pod sp. zn.

11C/183/2013, a preto treba pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy postupovať obdobne a priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 500 eur za 1 mesiac nezákonného výkonu trestu odňatia slobody + 383,33 eur za posledných 23 dní výkonu trestu odňatia slobody, t. j. spolu sumu 6 683,33 eur. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 a § 151 ods. 1 O.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia v sume 237,34 eur za 1 úkon právnej služby, spolu s paušálnou náhradou nákladov v sume 7,63 a 8,04 eur; za 4 úkony právnej služby a nepriznal mu náhradu trov právneho zastúpenia za písomné podanie zo dňa 09.03.2015, pretože jeho právny zástupca ho takmer doslovne predniesol aj na pojednávaní dňa 17.06.2015, a preto nebolo účelné poslať súdu identické podanie vopred; a taktiež mu nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia za účasť na pojednávaní dňa 17.06.2015, pretože si tento úkon nevyčísľil do troch dní od vyhlásenia rozsudku

2. Proti tomuto rozsudku v časti, v ktorej súd žalobe žalobcu vyhovel, podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalovaný, žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a žalobu zamietnuť a zároveň uviedol, že náhradu trov odvolacieho konania si neuplatňuje. Zotrvával na svojom stanovisku, že nie je daný právny titul pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 119/1990 Zb., ani podľa zákona č. 58/1969 Zb., a s poukazom na čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd zavedené zákonom č. 23/1991 Zb. s tým, že ani na základe uvedených predpisov a ani na základe čl. 5 ods. 5 Dohovoru. Namietal, že aj pre súdy v danom prípade platí príkaz upravený v čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach a rozsahu, ktorý ustanoví zákon. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 02.12.2010 sp. zn. 9C/111/2009, ktorým súd v totožnej právnej veci žalobu zamietol a rozsudok Krajského súdu Bratislava zo dňa 29.11.2011 sp. zn. 8Co/85/2011, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a v odôvodnení ktorého rozsudku odvolací súd uviedol, že i keď ustanovenie § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. uvádza len demonštratívny výpočet položiek nárokov na odškodnenie, a teda výslovne neupravuje ani nárok na nemajetkovú ujmu, nemôže všeobecný súd neprípustným spôsobom ako orgán súdnej moci nahradzovať činnosť zákonodarcu a priznať v občianskom súdnom konaní priznať aj iné nároky, než ktoré platné právne predpisy priznávajú fyzickým, prípadne právnickým osobám, pretože by tým prekročil hranice del'by moci medzi súdnou a zákonodarnou mocou vymedzenou v Ústave SR. Poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 9C/189/2014 - 88 zo dňa 12.01.2015, v ktorom súd dospel k záveru, že vznik nárok na odškodnenie za morálnu a citovú ujmu spôsobenú väznením nemožno vyvodzovať ani z Občianskeho zákonníka, pretože ten rovnako ako zákon č. 58/1969 je vo vzťahu k zákonu č. 119/1990 Zb. predpisom všeobecným. Namietal, že na daný prípad nie je možné aplikovať Dohovor, pretože žalobca bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách pred ratifikáciou Dohovoru a v tejto súvislosti poukázal na rozsudok ESLP z 28.09.2004 v prípade O. v. Slovensko, v ktorom súd vyslovil názor, že pokiaľ ide o rehabilitačné a reštitučné zákony, Dohovor neukladá zmluvným štátom osobitnú povinnosť poskytnúť náhradu za krivdy alebo škody spôsobené predtým, ako ratifikovali Dohovor. Na podporu svojho tvrdenia poukázal aj na rozhodnutie Európskej komisie pre ľudské práva zo dňa 04.03.1996 a ďalej na Stanovisko pléna Ústavného súdu ČR sp. zn. Pl.ÚS - st.39/14 zo dňa 25.11.2014. Namietal aj výšku prisúdenej nemajetkovej ujmy z dôvodu, že zákonodarca nárok na nemateriálnu ujmu nezaradil do ustanovenia § 23 zákona č. 119/1990 Zb., a preto súd pri určení jej výšky mal prihliadať na ustanovenia iných odškodňovacích zákonov, ktoré sú svojím účelom najbližšie zákonu č. 119/1990 Zb., a to napr. Zákon č. 305/1999 Zb. o zmiernení niektorých krívd osobám deportovaným do nacistických koncentračných táborov a zajateckých táborov (podľa ktorého je možné priznať oprávnenej osobe peňažnú náhradu za každý i začatý mesiac deportácie alebo ukrývania v sume 99,59 eur), alebo Zákon č. 319/1991 Zb. o zmiernení niektorých majetkových a iných krívd a o pôsobnosti orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v oblasti mimosúdnych rehabilitácií.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti o náhrade trov konania podal odvolanie žalobca, žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Nepovažoval za správny postup súdu prvej inštancie, keď mu nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia za stanovisko z 09.03.2015 k vyjadreniu žalovaného zo 04.11.2014 z dôvodu, že tento úkon bol zopakovaný na pojednávaní dňa 17.06.2015, avšak mu nepriznal ani náhradu trov právneho zastúpenia za účasť na predmetnom pojednávaní dňa 17.06.2015. Uviedol, že náklady vyčísľil po vykonaní v poradí druhého a tretieho úkonu a o vykonaní štvrtého úkonu, ktorým je účasť na pojednávaní dňa 17.06.2015, neboli žiadne pochybnosti a nie je preto dôvod mu tento úkon upierať. Podľa jeho názoru pokiaľ súd mu nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia za stanovisko z 09.03.2015 k vyjadreniu žalovaného zo 04.11.2014 z dôvodu, že bol zopakovaný na pojednávaní, tak mu mal priznať náhradu trov za účasť na tomto pojednávaní bez ohľadu na to, či do troch dní vykonal dodatočné vyčíslenie trov. Ďalej namietal,

že na pojednávaní nešlo len o opakovanie predchádzajúceho vyjadrenia, ktorým aktuálne reagoval na podanie žalovaného zo 04.11.2014, ale na pojednávaní reagoval na novovzniknutú judikatúru a na nové námietky žalovaného.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že ustanovenie § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. obsahuje demonštratívny výpočet odškodňovacích položiek. takže úprava existuje a zákon náhradu nemateriálnej ujmy pripúšťa. Rozsudok Krajského súdu Bratislava zo dňa 29.11.2011 č. k. 8Co/85/2011 - 92, na ktorý poukázal žalovaný bol prekonaný neskoršou judikatúrou a neprešiel dovolaním, ani testom ústavnosti pred Ústavným súdom SR. Pokiaľ ide o neprávoplatný rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 12.01.2015 č. k. 9C/189/2014 - 88 a jemu predchádzajúce stanovisko pléna Ústavného súdu ČR zo dňa 25.11.2014 sp. zn. Pl. ÚS - st.39/14, namietal, že žalovaný a okresný súd Prešov si toto stanovisko nesprávne vyložili. Poukázal na nález Ústavného súdu ČR zo dňa 15.04.2015 sp. zn. I ÚS 819/15 vo veci H. E., závery ktorého akceptoval aj Nevyšší súd ČR v uznesení zo dňa 26.05.2015 č. k. 30Cdo/1791/2015 - 132, ktorým odmietol dovolanie a priznal H. E. zadosťučinenie v sume 360 000 Kč, ktoré mu už boli priznané Mestským súdom Praha rozsudkom zo dňa 17.07.2014, č. k. 70Co/248/2014 - 97. Zhodne sa Ústavný súd ČR vyjadril aj v ďalšom náleze zo dňa 11.08.2015 sp. zn. I ÚS/723/15 vo veci W. Á.. Pokiaľ žalovaný poukazuje na výrok I. stanoviska pléna Ústavného súdu ČR zo dňa 25.11.2014 sp. zn. Pl. ÚS - st.39/14, namietal, že na prípad žalobcu sa vzťahuje výrok II. tohto stanoviska, a teda žalobca má nárok. Najmä je však potrebné prihliadnuť na rozsudok ESLP z 29.05.1997 v obdobnej veci S. Y. O. proti Grécku, kde súd priznal náhradu zodpovedajúcu sume 34 500 eur za 13 mesiacov nezákonného väznenia, resp. 31 500 eur za 12 mesiacov nezákonného väznenia. Zásady uvedeného rozsudku sú podľa jeho názoru plne aplikovateľné aj na prípad žalobcu. Navrhol preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo veci samej ako vecne správny potvrdiť a uplatniť si náhradu trov odvolacieho konania.

5. Svoje vyjadrenie žalobca doplnil písomným podaním doručeným súdu dňa 30.12.2016, v ktorom poukázal na právnu argumentáciu uvedenú v odôvodnení rozsudku Krajského súdu Bratislava zo dňa 25.10.2016, č. k. 14Co/463/2015 - 168, ktorým bol vo veci samej potvrdený rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 02.02.2015, č. k. 17C/157/2014 - 63v obdobnej veci a ktoré závery sú podľa jeho názoru plne aplikovateľné aj na prípad žalobcu.

6. Žalovaný vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu zotrval na svojich námietkach uvedených vo svojom odvolaní a na svojom stanovisku, že možnosť priznania nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zákona o súdnej rehabilitácii nemožno odôvodňovať demonštratívnosťou výpočtu nárokov na odškodnenie uvedených v § 23 predmetného zákona, takýto výklad nie je prípustný a na podporu svojho názoru poukázal na rozsudok Krajského súdu Bratislava zo dňa 25.02.2016 sp. zn. 3Co/38/2014. Namietal, že demonštratívnosť výpočtu § 23 Zákona o súdnej rehabilitácii neumožňuje prijať záver, že Zákon o súdnej rehabilitácii ako právna úprava prijatá pred ratifikáciou Dohovoru predpokladá priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a za tohto právneho stavu potom rozsudok ESLP vo veci P. proti Rusku zo dňa 03.07.2008 nie je na tento prípad aplikovateľný spôsobom, akým to urobil súd prvej inštancie. Podľa jeho názoru Zákon o súdnej rehabilitácii nepredpokladá priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, a preto jej priznanie nie je možné ani s odkazom na aplikáciu uvedeného rozsudku ESLP. Pokiaľ žalobca vo svojom vyjadrení poukázal na rozsudok Krajského súdu Bratislava zo dňa 25.10.2016 č. k. 14Co/463/2015 - 168, namietal, že nárok žalobcovi nie je možné priznať ani priamou aplikáciou čl. 5 ods. 5 Dohovoru, a to s poukazom na stanovisko pléna Ústavného súdu ČR zo dňa 25.11.2014 sp. zn. Pl. ÚS - st.39/14. Poukázal na to, že žalobcova osobná sloboda bola obmedzená výkonom trestu odňatia slobody vrátane väzby v období od 16.03.1959 do 10.05.1960, t. j. v čase, keď Slovenská republika, resp. ČSFR nebola Dohovorom viazaná a v tejto súvislosti poukázal na niekoľko rozsudkov Krajského súdu v Bratislave, ktorými vyslovil nemožnosť priamej aplikácie čl. 5 ods. 5 Dohovoru v súvislosti s priznaním náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla zásahom do osobnej slobody dotknutej osoby, ku ktorému došlo, resp. tento zásah bol ukončený, predtým, ako sa stal Dohovor pre Slovenskú republiku záväzný. Ďalej poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 08.03.2017 č. k. 7Co/14/2016 - 159, ktorý v odôvodnení odkazuje na stanovisko č. 1/2017 Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 01.03.2017 a z ktorého vyplýva, že v prípadoch obdobných žalobcovmu, náhradu nemajetkovej ujmy nemožno priznať.

7. Vo svojom dopĺňujúcom vyjadrení zo dňa 02.10.2018 k predchádzajúcemu vyjadreniu žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/19/2017 zo dňa 13.09.2018, vo veci T. O. a závery tohto rozsudku navrhol v tomto konaní aplikovať.

8. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.09.2018 sp. zn. 3Cdo/19/2017 uviedol, že týmto uznesením Najvyšší súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.06.2016 sp. zn. 9C/344/2014 a vec vrátil na ďalšie konanie Krajskému súdu

v Bratislave a vzhľadom na to navrhol, aby súd

v tomto konaní vyčkal do definitívneho

rozhodnutia vo veci samej Dušana Kuriška.

9. Žalovaný vo svojom vyjadrení k stanovisku žalobcu uviedol, že odmieta počkať až na definitívne rozhodnutie vo veci T.Y. O. a navrhol súdu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a žalobu zamietnuť.

10. Odvolací súd; s poukazom na § 470 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (ďalej len "C.s.p.") účinného od 01. 07. 2016; preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v medziach odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Predmetom odvolacieho konania bol nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej mu nezákonným výkonom trestu odňatia slobody v období od 16.03.1959 do 10.05.1960, priznaným mu súdom prvej inštancie v sume 6 883,33 eur, keď na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval za nesporné, že žalobcovi vznikol nárok na odškodnenie v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb., obsahujúceho len demonštratívny výpočet nárokov na odškodnenie a vzhľadom na to, ako aj vzhľadom na samotný účel zákona č.119/1990 Zb. a judikatúru ESLP dospel k záveru, že žalobca má nárok aj na náhradu nemajetkovej ujmy, vyplývajúci priamo z čl. 5 ods. 5 Dohovoru. Z judikatúry ESLP poukázal najmä na rozsudok vo veci O. proti SR zo dňa 28.09.2004, v ktorom ESLP nevyslovil neprijateľnosť sťažnosti z dôvodu neaplikovateľnosti Dohovoru na tento prípad, ale vecou sa zaoberal meritórne, čím inter alia vyslovil, že aj na takýto prípad je Dohovor aplikovateľný. Podľa rozsudku ESLP P. proti Rusku zo dňa 03.07.2008; v ktorom ESLP posudzoval, či je na situáciu sťažovateľa aplikovateľný čl. 3 Protokolu č. 7, keďže sťažovateľ bol nezákonne odsúdený pred účinnosťou Dohovoru pre Ruskú federáciu; rozhodnou skutočnosťou pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy bol dátum zrušenia právoplatného rozhodnutia o odsúdení na výkon trestu odňatia slobody. Dospel preto k záveru, že rozsudok ESLP vo veci P. X.a vzťahuje aj na predmetnú právnu vec a súd je ním viazaný podľa § 135 ods. 1 O.s.p.

12. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. účelom zákona je zrušiť odsudzujúce súdne rozhodnutia za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske politické práva a slobody zaručené ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách zákon označoval za trestné, umožniť rýchle preskúmanie osôb takto protiprávne odsúdených v dôsledku porušovania zákonnosti na úseku trestného konania, odstrániť neprimerané tvrdomi v používaní represie, zabezpečiť neprávom odsúdeným osobám spoločenskú rehabilitáciu a primerané hmotné odškodnenie a umožniť zo zistených nezákonností vyvodit' dôsledky proti osobám, ktoré platné zákony vedome alebo hrubo porušovali.

13. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. nárok na odškodnenie zahŕňa najmä:

a/ náhradu za stratu na zárobku za každý mesiac za väzbu a výkon trestu odňatia slobody vo výške 83 eur, pokiaľ poškodený nepožiada, aby sa mu namiesto tejto náhrady poskytla náhrada za stratu na zárobku počas väzby a výkonu trestu odňatia slobody podľa všeobecných predpisov,

b) náhradu škody na zdraví, ku ktorej došlo v súvislosti s väzbou alebo výkonom trestu odňatia slobody, pokiaľ táto náhrada nepatrí podľa iných predpisov,

c) náhradu trov trestného konania vo výške 6,70 eur, výkonu väzby vo výške 20 eur za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody vo výške 5 eur za každý mesiac výkonu trestu, pokiaľ poškodený nepožiada, aby mu bola namiesto týchto náhrad poskytnutá náhrada skutočne zaplatený trov,

d/ náhradu zaplatených trov obhajoby v pôvodnom trestnom konaní,

e/ náhradu zaplateného peňažného trestu alebo úhrnu vykonaných zrážok z odmeny za prácu pri výkone trestu nápravného opatrenia.

14. Podľa § 24 ods. 1 citovaného zákona pri uplatňovaní nárokov podľa § 23, § 26 a § 27 sa postupuje podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

15. Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánom verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

16. Podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:

a/ zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom;

b/ zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby preto, že sa nepodrobila rozhodnutiu vydanému súdom podľa zákona, alebo preto, aby sa zaručilo splnenie povinnosti ustanovenej zákonom;

c/ zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní;

d/ iné pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia na účely výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody na účely jeho predvedenia pred príslušný orgán;

e/ zákonné držanie osôb, aby sa zabránilo šíreniu nakažlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov;

f/ zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

17. Podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

18. Pri posudzovaní dôvodnosti žalobcom uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonný výkon trestu odňatia slobody z hľadiska ustanovenia § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb., ktoré neupravuje nárok na odškodnenie nemajetkovej ujmy a výpočet nárokov na odškodnenie uvádza len príkladom, je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné pri výklade citovaného ustanovenia vychádzať zo skutočnosti, že ide o špeciálnu právnu úpravu vo vzťahu k ďalším zákonom upravujúcim odškodňovanie neprávom odsúdených osôb (zákon č. 58/1969 Zb., zákon č. 504/2014 Z. z., Občiansky zákonník), a preto má prednosť pred týmito všeobecnými úpravami. Vzhľadom na to možno dovodiť, že pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle odškodniť rehabilitované osoby aj za utrpenú nemajetkovú ujmu, bol by to v zákone upravil výslovne. Taktiež z účelu zákona vyjadreného v ustanovení § 1 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. nevyplýva úmysel zákonodarcu odškodňovať aj nemajetkovú ujmu rehabilitovaných osôb, keď účelom tohto zákona má byť najmä zrušenie odsudzujúcich súdnych rozhodnutí uvedených v citovanom ustanovení a zabezpečiť osobám neprávom odsúdeným spoločenskú rehabilitáciu a primerané hmotné odškodnenie. V uvedenom kontexte je potrebné vychádzať z toho, že hoci primerané hmotné odškodnenie má nezanedbateľnú materiálnu stránku, ide skôr o symbolické odškodnenie, ktoré nadväzuje na základné zadosťučinenie morálne. Pokiaľ zákonodarca do stanoveného rozsahu odškodnenia pri súdnych rehabilitáciách nezahrnul aj nemateriálnu ujmu, nie je táto úprava v rozpore s ústavne zaručenými právami, nakoľko Ústava SR v čl. 46 ods. 3, 4 stanovuje, že každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu a orgánu verejnej správy alebo ich nesprávnym úradným postupom, ale za podmienok ustanovených zákonom. Aj podľa čl. 51 ods. 1 Ústavy SR sa možno domáhať práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. Vzhľadom na uvedené nemožno žalobcovi priznať podľa § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. odškodnenie nemajetkovej ujmy. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s právnymi názormi vyslovenými Krajským súdom v Bratislave v rozsudku zo dňa 29.11.2011 sp. zn. 8Co/85/2011, v rozsudku zo dňa 30.11.2016 sp. zn. 3Co/278/2015 a v rozsudku zo dňa 08.03.2017 sp. zn. 7Co/14/2016, v zmysle ktorých, aj keď § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. uvádza len demonštratívny výpočet položiek nárokov na odškodnenie, a teda výslovne neupravuje ani nárok na nemajetkovú ujmu, nemôže všeobecný súd neprípustným spôsobom ako orgán súdnej moci nahrádzať činnosť zákonodarcu a priznať v občianskom súdnom konaní aj iné nároky, než ktoré platné právne predpisy priznávajú fyzickým, prípadne právnickým osobám, pretože by tým prekročil hranice deľby moci medzi súdnou a zákonodarnou mocou, vymedzenou v Ústave SR, resp. predtým v Ústave ČSFR. Pokiaľ by zákonodarca v danom prípade mienil nárok na nemateriálnu ujmu zaradiť do ustanovenia § 23 zákona č. 119/1990 Zb. je nepochybné, že by tak urobil pri jeho prijatí, prípadne neskôr, pokiaľ však tak neurobil sám v rámci svojej vlastnej ústavnej a zákonnej kompetencie, nemôže jeho vôľu nahrádzať orgán súdnej moci pri aplikácii práva v súdnom konaní.

19. Nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy nemožno v danom prípade vyvodiť ani z čl. 5 ods. 5 Dohovoru, ktorým je Slovenská republika viazaná od 18.03.1992, keď žalobca bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách rozsudkom z roku 1959 a vo výkone trestu odňatia slobody bol do roku 1960, teda pred účinnosťou Dohovoru pre Slovenskú republiku, čo žalovaný dôvodne namietal. Nesprávne súd prvej inštancie pri posudzovaní aplikovateľnosti čl. 5 ods. 5 Dohovoru vychádzal z rozsudku ESLP vo veci P. proti Rusku zo dňa 03.07.2008, č. sťažnosti 26601/02, v ktorom prípade bol sťažovateľ nezákonne odsúdený pred účinnosťou Dohovoru pre Ruskú federáciu a ESLP dospel k záveru, že Dohovor je aplikovateľný aj na prípad sťažovateľa, keď za rozhodujúci pre posúdenie aplikovateľnosti Dohovoru a jeho protokolov považoval okamih zrušenia nezákonného rozhodnutia o odsúdení na trest odňatia slobody. V uvedenom prípade P. proti Rusku

posudzoval ESLP aplikovateľnosť čl. 3 Protokolu č. 7, účelom ktorého je priznať právo na odškodnenie osobám odsúdeným v dôsledku justičného omylu. Posúdenie pôsobnosti ratione temporis ESLP vo veci P. proti Rusku sa týkalo len ustanovenia aplikovateľného výlučne za predpokladu, že odsúdenie bolo zvrátené z toho dôvodu, že nová alebo novoobjavená skutočnosť preukazuje, že došlo k justičnému omylu, teda k závažnému pochybeniu v priebehu súdneho konania; tento článok, ktorého pôsobnosť bola posudzovaná v uvedenom prípade, však nemožno aplikovať, ak bolo odsúdenie zrušené alebo udelená milosť z nejakého iného dôvodu. Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci odsúdenie žalobcu nebolo zrušené z dôvodu justičného omylu, ale z iného dôvodu, nie je na prípad žalobcu aplikovateľný uvedený rozsudok ESLP vo veci P. proti Rusku.

20. Nesprávne súd prvej inštancie pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi, najmä pri určení jej výšky, vychádzal aj z rozsudku ESLP vo veci S. Y. O. proti Grécku, č. sťažnosti 19233/91 a 19234/91 z 29.05.1997, keď v tomto rozhodnutí ESLP vychádzal z porušenia čl. 5 ods. 5 Dohovoru, ktorý v prejednávanej veci nie je aplikovateľný z dôvodu, že Slovenská republika je Dohovorom a jeho protokolmi viazaná od 18.03.1992, a je teda zodpovedná za skutky vzťahujúce sa na obdobie od 18.03.1992 a k výkonu trestu odňatia trestu žalobcom došlo pred ratifikáciou Dohovoru a nadobudnutím jeho účinkov pre bývalú ČSFR a následne pre Slovenskú republiku. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil aj s právnym názorom Krajského súdu v Bratislave uvedeným v rozsudkoch zo dňa 30.11.2016 sp. zn. 3Co/278/2015 a zo dňa 08.03.2017 sp. zn. 7Co/14/2016, podľa ktorých išlo o odlišnú kauzu od prejednávanej veci, keď porušenie čl. 5 ods. 5 Dohovoru spočívalo v tom, že Grécko neposkytlo sťažovateľom žiadnu kompenzáciu za obmedzenie osobnej slobody, ktoré bolo realizované v rozpore s čl. 5 ods. 1 písmeno a) Dohovoru; Grécko je pritom na rozdiel od SR členom Rady Európy od r. 1949 a jeho národné právo priznalo v roku 1975 Svedkom Jehovovým štatút "známeho náboženstva" a na základe neskoršieho zákona oslobodilo duchovných uznaných náboženstiev od vojenskej služby. Z tohto dôvodu bolo uväznenie dvoch duchovných tohto náboženstva protizákonné podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru. ESLP v tomto rozhodnutí dospel k záveru, že sťažovatelia S. Y. O. strávili 13, resp. 12 mesiacov v nezákonnej detencii a vyslovil, že práve táto skutočnosť spočívajúca v ich zbavení osobnej slobody, musela spôsobiť škodu ako povahy hmotnej, tak nehmotnej. Grécka vnútroštátna právna úprava pritom obsahovala čl. 540 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý výslovne stanovil povinnosť odškodnenia i za nemateriálnu ujmu.

21. Pokiaľ žalobca vo svojich vyjadreniach poukázal na viaceré rozhodnutia českých súdov, týmito odvolací súd nie je viazaný, pretože v zmysle § 193 CSP nie je viazaný rozhodnutiami iných súdov v konaniach nesúvisiacich s predmetnou vecou (zaväzujú len v konkrétnej veci), a už vôbec nie je viazaný rozhodnutiami všeobecných súdov, resp. rozhodnutím Ústavného súdu iného štátu. Okrem toho Ústavný súd ČR v stanovisku pléna zo dňa 25.11.2014, sp. zn. Pl. ÚS - st.39/14 vyslovil, že nárok na nemateriálnu ujmu podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru vzniká za predpokladu, že k zásahu do osobnej slobody dotknutej osoby došlo, resp. tento zásah bol ukončený až potom, čo sa tento medzinárodný Dohovor stal pre ČR (rovnako aj pre SR) záväzný (t. j. od 18.03.1992) s tým, že okamih účasti tejto osoby na rehabilitácii tohto pohľadu nie je relevantný. Z odôvodnenia tohto stanoviska je zrejme, že jeho prijatím došlo k judikatórnemu odklonu Ústavného súdu ČR od jeho predchádzajúcej judikatúry (napr. nález zo dňa 23.05.2012 sp. zn. I. ÚS 3438/11), z ktorého vyplýva, že súdna prax českých súdov, ktoré v obdobných prípadoch ako je žalobcov, priznávali aj odškodnenie nemajetkovej ujmy, nie je správna. Nedôvodne žalobca namieta, že sa na neho vzťahuje výrok II. predmetného stanoviska, podľa ktorého sa právny názor uvedený vo výroku I. neuplatní v prípadoch, kedy žaloba na zaplatenie zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu bola podaná ešte pred prijatím tohto stanoviska. Ústavný súd ČR druhým výrokom riešil situáciu, ako majú súdy postupovať v prípadoch, keď bolo sťažovateľom na základe právoplatných rozhodnutí všeobecných súdov priznané finančné zadosťučinenie, ktoré bolo v mnohých prípadoch aj príslušnými orgánmi vyplatené, ale na základe podaného dovolania bolo Najvyšším súdom ČR (po vydaní predmetného Stanoviska pléna Ústavného súdu ČR zo dňa 25.11.2014) takto skôr priznané finančné zadosťučinenie odobrané; dialo sa tak za situácie, kedy Ústavný súd ČR po dobu niekoľkých rokov oprávnenosť náhrady nemajetkovej ujmy uznával a tieto nároky v dôsledku jeho judikatúry akceptovali i všeobecné súdy. Niektorí žalobcovia preto zrejme až na základe znalostí tejto judikatúry svoje nároky uplatnili, lebo očakávali, že im bude vyhovené. A preto tam, kde už súdne rozhodnutia, aj keď založené na nesprávnom výklade vnútroštátneho práva či medzinárodnej zmluvy založili legitímne očakávania poškodených, že sa práve im učinené krivdy štát rozhodol odškodniť, podľa výroku II Stanoviska pléna Ústavného súdu ČR zo dňa 25.11.2014, sp. zn. Pl. ÚS st. 39/14 nemôžu súdy tieto legitímne očakávania sklamať vo vzťahu k poškodeným, ktorí svoje nároky uplatnili skôr, než ústavný súd uznal chybnosť svojho doterajšieho výkladu. Ústavný súd ČR sa preto snažil predísť tomu, aby jeho následný judikatórny odklon viedol v prípade čisto retrospektívneho

riešenia nutne iba k zamietnutiu týchto uplatnených nárokov, o ktorých zatiaľ ešte nebolo rozhodnuté. Odvolaciu súdu nie je známa dostupná judikatúra Najvyššieho súdu SR, resp. Ústavného súdu SR, ktorá by podobným spôsobom riešila vlastný judikatórny odklon v odškodňovaní žiadateľov o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v obdobných veciach, ktorá by mohla zakladať legitímne očakávania žalobcu, že sa jemu spáchaná krivda bude naprávať a odškodňovať rovnako alebo aspoň analogicky, ako to urobil Ústavný súd ČR a z týchto dôvodov je vylúčené, aby v prípade zamietnutia žaloby žalobcu dochádzalo k nerešpektovaniu princípu právnej istoty. Vzhľadom na to nemožno nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy odvodiť z výroku II. uvedeného Stanoviska pléna Ústavného súdu ČR, na ktoré poukazyval vo svojich vyjadreniach.

22. Pri posudzovaní dôvodnosti žaloby žalobcu nemožno vychádzať ani z rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25.10.2016 č. k. 14Co/463/2015 - 168, na ktorý poukázal žalobca vo svojom vyjadrení, pretože vzhľadom na výkladové rozdiely v právoplatných rozhodnutiach senátov 3Co, 4Co, 8Co, 9Co, 14Co k otázke právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb. a jej vzťah k právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 119/1990 Zb. a k otázke priznania náhrady nemajetkovej ujmy s odkazom na čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov prijalo občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Bratislave na svojom rokovaní v marci 2017 v zmysle § 17 ods. 3 písmeno a) Zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov Stanovisko č. 1/2017, podľa ktorého: "Zo všeobecnej zásady o zákone všeobecnom a špeciálnom (lex specialis derogat generali) jednoznačne vyplýva, že ak sú naplnené podmienky pre použitie špeciálnej úpravy, musí sa táto úprava aplikovať a nemožno použiť úpravu všeobecnú. Znamená to, že pre osoby, ktoré podľa zákona č. 119/1990 Zb. sú osobami oprávnenými žiadať odškodnenie, platí pre uplatňovanie a uspokojovanie majetkových nárokov vo vzťahu medzi nimi a štátom zvláštna právna úprava bez ohľadu na to, ktorý predpis je pre ne priaznivejší. V prípadoch, na ktoré sa zákon č. 119/1990 Zb. vzťahuje, sa teda nemožno proti štátu domáhať iných či ďalších nárokov ako tých, ktoré tento zákon upravuje. Napriek tomu, že ustanovenie § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. uvádza len demonštratívny výpočet položiek nárokov na odškodnenie, a teda výslovne neupravuje ani nárok na nemajetkovú ujmu, nemôže všeobecný súd neprípustným spôsobom ako orgán súdnej moci nahradzovať činnosť zákonodarcu a priznať v občianskom súdnom konaní aj iné nároky, než ktoré platné právne predpisy priznávajú fyzickým, prípadne právnickým osobám, pretože by tým prekročil hranice delby moci medzi súdnou a zákonodarnou mocou vymedzenou v Ústave SR. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru vzniká za predpokladu, že k zásahu do osobnej slobody dotknutej osoby došlo, resp. tento zásah bol ukončený až po tom, čo sa tento medzinárodný Dohovor stal pre SR záväzný (t. j. od 18.03.1992) s tým, že okamih účasti tejto osoby na rehabilitácii z tohto pohľadu nie je relevantný".

23. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že žalobu zamietol.

24. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ktorý mal úspech v konaní, náhradu trov konania nepriznal, pretože mu trovy v konaní nevznikli.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je

prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).